

Περί του ακτίστου φωτός

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή

Image not found or type unknown

Περί του ακτίστου φωτός και της θεωρίας του

κατά τον άγιο Σιλουανόν τον Αθωνίτην

Αρχιμανδρίτου Τύχωνος Ανδρέου, δρ.θ.

Ο Θεός, αναφέρει ο άγιος Σιλουανός, εμφανίζεται πάντοτε στο φως και ως φως. Το άκτιστο Φως είναι, κατά τη φύση του, θεία ενέργεια κατά τελείως διαφορετικό από το φυσικό φως. Κατά τη θέα του επικρατεί προπαντός η αίσθηση του ζωντανού Θεού, που απορροφά ολόκληρο τον άνθρωπο. Ο θεούμενος άνθρωπος όταν γίνει κατά χάριν Θεός τότε δεν περιορίζεται από τις συμβατικότητες του κόσμου τούτου, δεν υπάρχει γι' αυτό χώρος, χρόνος, ηλικία, φύλλον, θέσεις, αξιώματα κ.α.

Γι' αυτό και ο άγιος Σιλουανός λέει ότι ο Θεός ενεργεί και ο άνθρωπος δέχεται. Όντας η ψυχή σ' αυτή την κατάσταση του φωτισμού, ο Θεός ευδοκεί και κατά το θέλημα Του, τον καταξιώνει θείας αρπαγής. Τον περικυκλώνει η άκτιστη ενέργεια

του Θεού και ο άνθρωπος αποκτά την εμπειρία της θεϊκής εκστάσεως, της θεώσεως, που τον μεταφέρει από τον τόπο και τον χρόνο της επίγειας Εκκλησίας στη χαρά της Άνω Ιερουσαλήμ και στη μετοχή της θείας δόξης. Η πραγματική θεωρία έρχεται άνωθεν, με ηρεμία. Η υπαρξιακή θεωρία δεν είναι σαν την αφηρημένη, τη διανοητική. Είναι ποιοτικά διαφορετική, είναι το φως της ζωής που δίνεται από την ευδοκία του Θεού, κι η οργανική οδός προς αυτό είναι, όχι η διανόηση αλλά η μετάνοια. Εις τον μετανοούντα ο Κύριος δίδει τον Παράδεισον και την αιώνιον Βασιλείαν μετ' Αυτού.

Ο Άγιος Σιλουανός γνωρίζει πολύ καλά από την εμπειρία όπως και όλοι οι Άγιοι, ότι η θεωρία είναι ακριβώς η θέα του Θεού. Για να φθάσει κανείς σ' αυτή δεν υπάρχει άλλος δρόμος εκτός από την άσκηση. Η διανόηση, όπως πίστευε ο Βαρλαάμ απορρίπτεται όσον αφορά τον δρόμο προς τη θέωση. Ο Θεός δεν είναι διανόηση είναι ζωή, είναι εμπειρία είναι μέθεξις. Ομοιώνεται ο άνθρωπος προς τον Ιησούν Χριστόν. Μέγα το μυστήριο τούτο, μέγα και το έλεος του Θεού προς τον άνθρωπο. Επίσης ο πνευματικός αγώνας και η άσκησις έγκειται στο να ταπεινώσομε τον εαυτό μας ώστε να έρθει η επίσκεψις της θεία χάριτος.

Τέλος ο Άγιος Σιλουανός γράφει ότι την θέωσιν ο άνθρωπος την επιδέχεται. Ο Θεός είναι η ενεργούσα αρχή στην πράξη της θεώσεως και δεν μπορεί να τελεσθή αλλιώς παρά με τη συμφωνία και μάλιστα τη συνεργασία τού ίδιου του ανθρώπου.

Η καθαρότητα είναι η οδός που προετοιμάζει τη φανέρωση της χάριτος “Μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά ότι αυτοί τον Θεόν όψονται”.^[1] Ο Θεός ενεργεί στον άνθρωπο εκείνο που έχει καθαρθεί με όλους τους τρόπους που προσφέρει η Εκκλησία μας και έτσι γίνεται δεκτικός του θείου ελέους. Η συνεργία του ανθρώπου εκφράζεται στην προσπάθεια να ετοιμασθεί για τη μέθεξη του ακτίσιου φωτός και για την κοινωνία με τον Τριαδικό Θεό.

[1]Ματθαϊον 5, 8.